DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)
1. juni 1995 *

I sag C-119/94 P,

Dimitrios Coussios, forhenværende tjenestemand i Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, Bruxelles, ved advokat Georgios Sakellaropoulos, Athen, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Aloyse May, 32, Grand-rue,

appellant,

angående appel af dom afsagt den 23. februar 1994 af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (Femte Afdeling) i de forenede sager T-18/92 og T-68/92, Coussios mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 171, hvori der er nedlagt påstand om ophævelse af dommen,

den anden part i appelsagen er:

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved ledende juridisk konsulent Gianluigi Valsesia og Ana Maria Alves Vieira, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Georgios Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

har

* Processprog: fransk.

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Gulmann (refererende dommer), og dommerne J.C. Moitinho de Almeida og J.-P. Puissochet,

generaladvokat: F.G. Jacobs
justitssekretær: ekspeditionssekretær D. Louterman-Hubeau,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 2. februar 1995,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 23. marts 1995,

afsagt følgende

Dom

1 Ved appelskrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 22. april 1994 har Dimitrios Coussios i medfør af artikel 49 i EF-statutten for Domstolen og de tilsvarende bestemmelser i EKSF- og Euratom-statutterne iværksat appel til prøvelse af den af Retten i Første Instans den 23. februar 1994 afsagte dom (forenede sager T-18/92 og T-68/92, Coussios mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 171), for så vidt appellanten ikke herved fik medhold i sine påstande om annullation af Kommissionens afgørelse af 13. februar 1992

— om ikke at besætte den ledige stilling KOM/64/91 ved forfremmelse eller forflyttelse

— om ikke at afholde en intern udvælgelsesprøve, men

— at afholde en ekstern udvælgelsesprøve.

2 Det fremgår af den appellerede dom, at appellanten havde ansøgt om stillingen som chef for en ny enhed, benævnt GD VII. C.3, der blev opslået ledig den 2. maj 1991 ved meddelelse om ledig stilling KOM/64/91.

3 Kommissionen opfordrede den 5. juli 1991 de øvrige institutioner til at bekendtgøre den ledige stilling for deres ansatte. Den 8. juli 1991 bekendtgjorde Kommissionen på ny den ledige stilling, men med en ændret ordlyd. Appellanten ansøgte igen om stillingen.

4 Den 6. marts 1992 anlagde appellanten sag ved Retten i Første Instans (sag T-18/92) med påstand om, at afgørelsen om genopslaget af stillingen blev annulleret.

5 Den 13. februar 1992 besluttede Kommissionen at undlade at besætte den ledige stilling og undlade at afholde en intern udvælgelsesprøve, men at afholde en ekstern udvælgelsesprøve.

6 Appellanten fik underretning om denne afgørelse ved meddelelse af 14. april 1992. Den 22. april 1992 indgav han en klage. Den 22. august 1992 forelå der en stiltiende afvisning af denne klage. Den 18. september 1992 anlagde appellanten sag nummer to ved Retten i Første Instans (sag T-68/92) med påstand om annullation af Kommissionens afgørelse af 13. februar 1992. Den 28. september 1992 modtog han en udtrykkelig afvisning af klagen af 22. april 1992.

7 Parterne afgav mundtlige indlæg for Retten i retsmødet den 27. april 1993. Efter Domstolens dom af 6. juli 1993 (sag C-242/90 P, Kommissionen mod Albani m.fl., Sml. I, s. 3839) og af 9. december 1993 (sag C-115/92 P, Parlamentet mod Volger, Sml. I, s. 6549) besluttede Retten den 16. december 1993 at genåbne den mundtlige forhandling. Parterne har derefter i retsmødet den 12. januar 1994 afgivet indlæg om konsekvenserne af de to nævnte domme.

8 I den appellerede dom frifandt Retten i det hele Kommissionen i sag T-18/92.

9 I sag T-68/92 fastslog Retten, at afgørelsen af 13. februar 1992 måtte betragtes som et afslag på at besætte den ledige stilling ved forfremmelse af appellanten, og at denne ikke havde modtaget nogen begrundet afvisning af sin klage før sagsanlægget. Retten fastslog derfor, at det af appellanten fremførte anbringende om manglende begrundelse for afgørelsen om ikke at imødekomme hans ansøgning, var begrundet, og at afgørelsen derfor var ugyldig (præmis 92).

10 Retten fastslog dernæst, at afgørelserne om ikke at afholde en intern, men derimod at afholde en ekstern udvælgelsesprøve ikke i sig selv var ugyldige (præmis 100).

11 Retten efterprøvede dog, »i hvilket omfang deres ugyldighed på grund af den manglende begrundelse medfører, at afslaget på sagsøgerens ansøgning om den anfægtede stilling ved forfremmelse måtte anses for ugyldigt« (præmis 101) og har udtalt, at »det er en betingelse for at gå videre til den næste etape i proceduren efter vedtægtens artikel 29, stk. 1, at de ansøgninger, som er indgivet i henhold til artikel 29, stk. 1, litra a), er blevet afslået« (præmis 102). Det følger heraf, at »den konstaterede ugyldighed medfører ... at også afgørelserne om ikke at afholde en intern udvælgelsesprøve, men derimod at afholde en ekstern udvælgelsesprøve er ugyldige« (præmis 103).

12 Retten henviste imidlertid til Domstolens praksis, hvorefter der i medfør af proportionalitetsprincippet må foretages en afvejning af, på den ene side, hensynet til de sagsøgere, som er blevet ulovligt behandlet, og, på den anden side, hensynet til tredjemand, hvorfor ikke blot nødvendigheden af at genindsætte sagsøgerne i deres rettigheder må tages i betragtning, men også hensynet til beskyttelse af tredjemands berettigede forventninger (præmis 105), og den udtalte, at »annullation også af beslutningerne om ikke at afholde en intern udvælgelsesprøve, men at afholde en ekstern udvælgelsesprøve er for vidtgående i forhold til det retsstridige forhold, da en sådan annullation kan indebære et uforholdsmæssigt indgreb i tredjemands rettigheder« (præmis 106).

13 Retten anførte videre, at dette synspunkt var grunden til, at den i forbindelse med genåbningen af den mundtlige forhandling havde anmodet parterne om at tage stilling til de konsekvenser, man måtte drage af, at de anfægtede afgørelser var ugyldige, og sammen med parterne havde søgt at finde en rimelig løsning (præmis 107).

14 Retten anførte, at parterne var »enige om, at en godtgørelse for den ikkeøkonomiske skade, som sagsøgeren havde lidt på grund af Kommissionens tjenestefejl, af samme karakter, som den, Domstolen havde tilkendt i dommen i sagen Oberthür mod Kommissionen, var den form for erstatning, som stemte bedst såvel med sagsøgerens interesse som med tjenestens krav (præmis 107).

15 Retten fastslog endelig, at det ved bedømmelsen af den lidte skade skulle tages i betragtning, at sagsøgeren havde været tvunget til at anlægge en retssag for at få kendskab til begrundelsen for afslaget på hans ansøgning (præmis 108). På dette grundlag fandt Retten ud fra en billighedsbetragtning, at et beløb på 2 000 ECU udgjorde en rimelig godtgørelse til sagsøgeren.

16 Til støtte for påstanden i appelsagen om ophævelse af Rettens dom i sin helhed og om fuld erstatning for den lidte skade, har appellanten fremført to appel-

grunde, dels overtrædelse af proportionalitetsprincippet, dels overtrædelse af princippet om, at der ikke kan gives afkald på vedtægtsmæssige rettigheder.

Tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet

17 Appellanten har gjort gældende, at Rettens afvejning af tredjemands interesser med hans hviler på et åbenbart fejlagtigt grundlag. Han anfører, at hans interesser burde være varetaget ved tilkendelse af fuld erstatning bestående i, at han ansættes i en tilsvarende stilling som den, han var ansøger til. Han anfører i denne sammenhæng, at den forsinkede afsigelse af Rettens dom, som skyldes dennes beslutning om at genåbne af den mundtlige forhandling, har givet Kommissionen tid til at træffe to afgørelser, som gør det umuligt at ansætte ham i den anfægtede stilling, nemlig for det første afgørelsen om hans fjernelse fra tjenesten efter en disciplinærsag og for det andet udnævnelsen af en anden person i den ledige stilling. Han er således blevet frataget en effektiv retsbeskyttelse i strid med fællesskabsrettens almindelige principper og artikel 6 i den europæiske menneskerettighedskonvention. Under alle omstændigheder er den tildelte erstatning på 2 000 ECU åbenbar utilstrækkelig.

18 Denne appelgrund kan ikke tiltrædes.

19 Først og fremmest har tjenestemænd, selv om de opfylder betingelserne for at blive forfremmet, ifølge Domstolens praksis ikke nogen subjektiv ret til forfremmelse (jf. dom af 25.11.1976, sag 123/75, Küster mod Parlamentet, Sml. s. 1701, præmis 10). Dernæst har ansættelsesmyndigheden på dette punkt en vidtgående skønsmæssig beføjelse (samme dom, præmis 12). Det følger heraf, at udtalelsen om, at appellanten, såfremt han ikke ansættes i den pågældende stilling, har krav på en ansættelse i en tilsvarende stilling, savner ethvert grundlag.

20 Appellanten kan i øvrigt ikke med føje hævde, at proceduren for Retten ikke er forløbet forskriftsmæssigt, hvilket, som følge af dens beslutning om at genåbne den mundtlige forhandling og den deraf følgende forsinkelse med domsafsigelsen, skulle have forhindret en fuldstændig hensyntagen til appellantens interesser.

21 For det første er Rettens begrundelse for at genåbne den mundtlige forhandling objektiv. Den har fundet det nyttigt at give parterne mulighed for at ytre sig om betydningen af de to domme, som Domstolen har afsagt efter afholdelsen af det første retsmøde, og som utvivlsomt var af betydning for afgørelsen af sagen.

22 For det andet fremgår det af de oplysninger, som Kommissionen har givet, at udnævnelsesproceduren i forbindelse med den anfægtede stilling allerede befandt sig på et fremskredent stadium i april 1993, da det første retsmøde i Retten fandt sted, således at det allerede på dette tidspunkt var påkrævet at tage hensynet til tredjemand i betragtning.

23 For det tredje er appellantens henvisning til disciplinærsagen, som Kommissionen har iværksat mod ham, uden betydning for appelsagen.

24 Retten har således med føje fundet, at den manglende begrundelse for afslaget på appellantens ansøgning til den pågældende stilling ikke kunne begrunde, at den samlede udnævnelsesprocedure blev kendt ugyldig, og at tilkendelsen af en godtgørelse udgjorde en rimelig erstatning for den ikke-økonomiske skade, som den manglende begrundelse havde medført.

25 For så vidt angår det tilkendte erstatningsbeløb bemærkes blot, at gennemgangen af sagen intet har frembragt, der kan rejse tvivl om Rettens bedømmelse i denne sammenhæng.

Tilsidesættelse af princippet om, at der ikke kan gives afkald på vedtægtsmæssige rettigheder

26 Appellanten har gjort gældende, at Retten har fået hans advokat til at acceptere en godtgørelse i stedet for den påståede annullation, selv om det er tvivlsomt, om han kan give afkald på sine vedtægtsmæssige rettigheder, da vedtægtens bestemmelser på området har karakter af ufravigelige retsprincipper.

27 Denne appelgrund kan ikke tiltrædes.

28 Som anført ovenfor i præmis 24 kan Retten tilkende en erstatning i stedet for at annullere den anfægtede retsakt. I den appellerede dom er blot anført, at parterne er enige på dette punkt.

29 Det følger af det foregående, at appellen må forkastes.

Sagens omkostninger

30 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. I henhold til samme reglements artikel 70 bærer institutionerne selv deres omkostninger i tvister mellem institutionerne og deres ansatte. I medfør af reglementets artikel 122 finder artikel 70 imidlertid ikke anvendelse ved appel iværksat af institutionernes tjenestemænd eller øvrige ansatte. Da appellanten har tabt sagen, pålægges det ham at betale appelsagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

1) Appellen forkastes.

2) Appellanten betaler sagens omkostninger.

Gulmann Moitinho de Almeida Puissochet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 1. juni 1995.

R. Grass C. Gulmann

Justitssekretær Formand for Tredje Afdeling